ପାଠ-୧୫

ବୁଢା ଶଙ୍ଖାରି

STUDY NOTES

MIND MAP

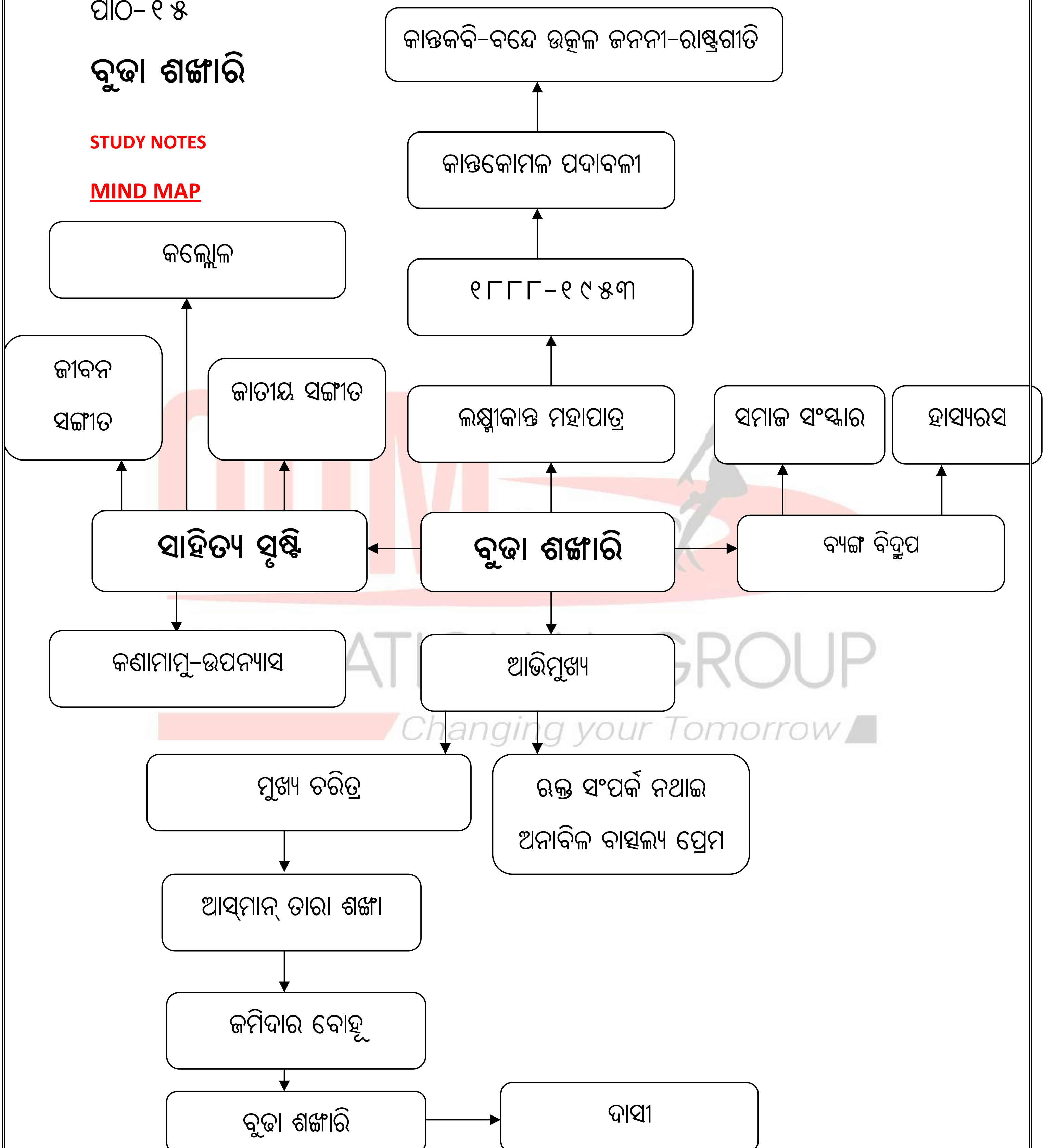

ଗାଳ୍ପିକ ପରିଚୟ-

ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ କବିତାଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ତକୋମଳ ପଦାବଳୀରେ ବିଭୂଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥରେ 'କାନ୍ତକବି' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଇଛି। ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ରୂପ ମଧ୍ୟରେ ପାଠକ ମନରେ ବିମଳ ହାସ୍ୟ ସଞ୍ଚାର କରିବା ସହିତ ସମାଜ ସଂସ୍କାର ଭାବନା ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ମୁଖ୍ୟ ବିଭବ। କଥା ସାହିତ୍ୟ ଓ କାବ୍ୟକବିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧି କାଳଜୟୀ। 'ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ', 'ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ', 'କଲ୍ଲୋଳ', 'ଚଟକ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଚମ୍ପୂ' ତଥା ବିବିଧ କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ କବିପ୍ରତିଭାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ନିହିତ। 'କଣାମାମୁ' ଉପନ୍ୟାସ ଓ 'ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି' ଗଳ୍ପ କାନ୍ତକବିଙ୍କର ଅମ୍ଳାନ ସୃଷ୍ଟି। ହାସ୍ୟମଧୁର ବେଦନାର ଜୀବନ୍ତ ରୂପାୟନ ତାଙ୍କର କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ। 'ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ' ଜାତୀୟ ଗୀତିକାର ସେ ସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ରଷ୍ଟା।

ରକ୍ତର ସମ୍ପର୍କ ନ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କିପରି ଅନାବିଳ ବାତ୍ସଲ୍ୟ ପ୍ରେମର ମହାନତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ହିଁ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପର ବସ୍ତୁ।

ଗଳ୍ପର ମର୍ମବାଣୀ-

ଷାଠିଏ ବର୍ଷର ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରିଟିଏ। ସରି ଆସୁଥିା ଫଗୁଣ ମାସର ଉଦୁଉଦିଆ ଖରାବେଳେ ସେ ଶଙ୍ଖା ଟୋକେଇଟି ମୁଣ୍ଡରେ ଧରି ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଡାକି ଡାକି ଯାଉଥାଏ। ଗୋଡ଼ ଆଣ୍ଠୁଯାକେ ଧୂଳି ଓ ଶରୀର ଝାଳରେ ବୁଡ଼ି ଗୋଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋହି ଯାଉଛି। ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ସାତଶେଣିଆ ଛପର ଘରର ପକ୍କା ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ଶଙ୍ଖାବୋଝଟି ରଖି ବସିପଡ଼ିଛି। ଘରର ଦାସୀଠାରୁ ପାଣି ମାଗି ପିଇ କଲ୍ୟାଣ କରିଛି। ଦାସୀ କହିବାନୁଯାୟୀ ବୋହୂ ସାଆନ୍ତାଣୀଙ୍କୁ ଶଙ୍ଖା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ବୋଝଟି ନେଇ ଭିତର ଦୁଆରକୁ ଯାଇଛି। ମୁଖରା ଦାସୀ କଥାରେ ଲାଜ ଛାଡ଼ି ବୋହୂଟି ହସି ହସି ଓଢ଼ଣା ଅଧେ ଟେକିଦେଇ ଟୋକେଇ ପାଖରେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି। ଶଙ୍ଖାରି ବୁଢ଼ାକୁ ଦେଖାଯାଇଛି ବୋହୂଟିର ସୁନ୍ଦର ମୁଖମଣ୍ଡଳ। ଚକି କାଟିଦେଲା ପରି ଗୋଲ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ। ଚମ୍ପାଫୁଲ ପରି ଗୋରାଦେହକୁ ଚାରିଆଙ୍ଗୁଳ ଓସାର ନାଲି ତହଁରି ମୟୂରକଣ୍ଠି ଦସ୍ତାଖଣ୍ଡିକ ଗୋଇଠିଯାଏ ଲମ୍ବି ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି। ତା' ଭିତର ଦେଇ ଫୁଟି ଉଠୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢ଼ା କଞ୍ଚା ସୁନାପରି ଗୋରା ଦେହଟିକୁ ଦେଖି ଶଙ୍ଖାରି ବୁଢ଼ାର ଆଖି ପୂରିଉଠିଛି। ବୁଢ଼ା ଆଖି ଫେରାଇ ନପାରି ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଚାହିଁ ରହିଛି। କିଛି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତା'ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରିନାହିଁ। କିଛି ସମୟ ପରେ ବୁଢ଼ା ପାଟି ଖୋଲି କହିଛି- "ମା', କି ଶଙ୍ଖା ନେବୁ ନେ।" 'ମା' ବୋଲି ......